

SVENSKT NÄRINGSLIV

Utrikesdepartementet
Enheten för främjande och EU:s inre
marknad (UD FIM)
Maria Ramstedt

Vår referens/dnr:
220/2015

103 39 Stockholm

Er referens/dnr:
UD2015/09859/FIM

2016-01-15

Remissvar

En förbättring av den inre marknaden: mer möjligheter för enskilda och företag (KOM(2015) 550 slutlig) – Inre marknadsstrategin för varor och tjänster

Svenskt Näringsliv instämmer i att den inre marknaden är en av EU:s största framgångar och stödjer EU-kommissionens ambition att blåsa nytt liv i den så att marknaderna för varor och tjänster kan fungera bättre. Svenskt Näringsliv företräder många företag som bedriver gränsöverskridande handel inom EU och för dem är det särskilt viktigt att hinder för den fria rörligheten på den inre marknaden tas bort och att etableringsfriheten respekteras fullt ut.

Ett effektivt samarbete mellan EU:s institutioner och medlemsstaterna kring förfärdigandet av den inre marknaden blir speciellt angeläget då EU nu står inför stora både yttre och inre utmaningar och politisk tyngd måste ges till den gemensamma inre marknaden som är både kärnan och nyckeln till framgång i EU-samarbetet och därmed avgörande för EU:s utveckling och ekonomiska tillväxt

SAMMANFATTNING

Svenskt Näringsliv välkomnar att en majoritet av de föreslagna åtgärderna i strategin handlar om att på olika sätt förbättra genomförande och tillämpning av existerande gemensamma EU-regler för den inre marknaden. Detta anser Svenskt Näringsliv vara den kanske viktigaste aspekten av att ta bort hinder för den fria rörligheten på den inre marknaden. Bland de lagstiftningsförslag som finns i strategin bedömer Svenskt Näringsliv att åtminstone två, förslaget om att införa ett tjänstepass och lagstiftningsåtgärder för att förebygga diskriminering av konsumenter, antagligen skulle vara överflödiga om lagstiftning som redan finns på områdena genomförs och tillämpas korrekt.

Det arbetssätt som EU-kommissionen har valt genom att lägga olika inre marknadsfrågor i olika strategier och paket kräver en effektiv samordning av arbetet mellan olika berörda generaldirektorat. Samordning av arbetet är också viktig i de andra EU-institutionerna samt på nationell nivå för att effekten av arbetet verkligen ska stärka europeiska företags möjligheter till gränsöverskridande handel och deras konkurrenskraft.

I de fall ny lagstiftning bedöms nödvändig måste den tas fram i enlighet med den process för bättre lagstiftning som nu finns på EU-nivå. Det är också viktigt att nya regelverk beaktar och samordnas med den yttre handelspolitiken. Ny lagstiftning behöver även vara teknikneutral för att företag ska kunna konkurrera på lika villkor trots olika affärsmodeller, teknikanvändande och olika grad av digitalisering samt kunna leva upp till de regelkrav som ställs. Svenskt Näringsliv efterfrågar vidare att grundläggande principer som näringsfrihet och avtalsfrihet respekteras. Det här är särskilt viktigt mot bakgrund av de diskussioner som pågår om diskriminering av konsumenter/geografisk blockering och hur regelverk ska appliceras på den framväxande delningsekonomin.

Det finns många oklarheter i inre marknadsstrategin och Svenskt Näringsliv efterfrågar klargöranden från EU-kommissionen vad gäller dessa. Bland dessa finns:

- Långt fler förslag till åtgärder presenteras i den löpande texten än de 22 åtgärder som finns i färdplanen vilket gör det svårt att veta vilka EU-kommissionen faktiskt har för avsikt att arbeta vidare med.
- EU-kommissionen har vidare angett att SME-perspektivet ska integreras i alla åtgärder, nu när ingen ny "Small Business Act" tas fram, men det är oklart hur eftersom SME-perspektivet bara nämns i ett avsnitt av strategin.
- Mycket litet skrivs om den planerade handlingsplanen för mervärdesskatt. För att den ska ha avsedd verkan, måste den innefatta de förenklingsåtgärder som efterfrågas av näringslivet och koordineras med arbetet som pågår på området inom ramen för den digitala inre marknadsstrategin.
- Svenskt Näringsliv efterfrågar även mer information om hur förslagen som rör arbete med att hålla olagliga produkter borta från den inre marknaden förhåller sig till de förslag på samma område som presenterades 2013.
- Angående det marknadsinformationsverktyg för den inre marknaden som EU-kommissionen föreslår att utveckla behövs klargöranden både om hur verktyget är tänkt att fungera och vilken rättslig grund som finns för ett sådant verktyg.

Det finns flera förslag som vi stödjer, bland andra:

- Eftersom genomförande och tillämpning av redan existerande lagstiftning är avgörande för att ta bort hinder för den fria rörligheten stödjer Svenskt Näringsliv förslaget om effektivisering av processen kring överträdelseförfaranden och övervakning avseende medlemsstaternas efterlevnad av gemensam lagstiftning.
- På tjänsteområdet stödjer vi förslaget som syftar till att förbättra anmälningsförfarandet för nationella särregler.
- En effektivisering av Solvit är också ett steg framåt för att lösa problem med nationella särregleringar.
- Initiativet vad gäller standardisering skulle kunna bidra till att stärka det europeiska näringslivets konkurrenskraft, förutsatt att principen om att standarder är frivilliga respekteras.
- Svenskt Näringsliv välkomnar även att de svårigheter företag i detaljhandelssektorn möter när de vill etablera sig i olika medlemsstater uppmärksammas.
- Även åtgärder för att förbättra tillämpningen av principen om ömsesidigt godkännande är viktiga.

GENERELLA KOMMENTARER

Svenskt Näringsliv efterfrågar ett klargörande från EU-kommissionen om vilka förslag på åtgärder som den faktiskt avser att arbeta vidare med. Anledningen är att det finns en diskrepans i dokumentet mellan de åtgärder som presenteras i texten och i "åtgärdsrutorna"

under varje punkt samt mellan dessa och åtgärderna som presenteras i färdplanen för genomförandet av strategin. Det är betydligt fler åtgärder som presenteras i texten än de 22 åtgärder som finns i färdplanen.

Svenskt Näringsliv noterar att den nya inre marknadsstrategin för varor och tjänster skiljer sig åt från tidigare initiativ, till exempel inre marknadsakterna I och II, i det att flera stora inre marknadsfrågor nu lagts i separata strategier eller åtgärds paket: Europeiska energunionen, investeringsplanen för Europa och kapitalmarknadsunionen, skatteområdet, strategin för den digitala inre marknaden, paketet om kretsloppsekonomin, paketet om arbetstagarnas rörlighet, regelförbättring, handels- och investeringspolitiken och den inre marknaden för transporter. Vi välkomnar att även transportområdet nämns i den slutliga versionen av inre marknadsstrategin; transporter av gods och personer är en central inre marknadsfråga.

Arbets sättet att behandla områden som alla påverkar den inre marknaden separat kräver av EU-kommissionen att den effektivt samordnar arbetet mellan flera generaldirektorat med ansvar för olika sakområden. Det blir särskilt tydligt vad gäller inre marknadsstrategin för varor och tjänster och den digitala inre marknadsstrategin där flera åtgärds förslag finns i båda strategierna. Effektiv samordning kommer också vara av yttersta vikt när strategierna behandlas i EU:s andra institutioner samt på nationell nivå och är nödvändig för att effekten av arbetet ska stärka europeiska företags konkurrenskraft och möjligheter till gränsöverskridande handel. Svenskt Näringsliv efterfrågar tydligare information från EU-kommissionen om hur arbetet kommer att organiseras. På nationell nivå är det viktigt med en sammanhållen och tydlig intern samordningen inom regeringskansliet av arbetet med strategin eftersom den berör så många sakområden.

EU-kommissionen har även en mycket ambitiös tidsplan under 2016 och 2017 för utarbetandet i mer detalj av inre marknadsstrategins 22 åtgärder. Tidspresen ställer också krav på samordning för ett effektivt arbete med önskade resultat. Svenskt Näringsliv vill även se att kompletta beslutsunderlag med konsekvensanalyser för de olika åtgärds förslagen tas fram inklusive samråd med intressenter i enlighet med fastställda riktlinjer. Det gäller under hela beslutsprocessen från EU-nivå till nationell nivå och är något som under tidspress lätt blir eftersatt.

Svenskt Näringsliv välkomnar att tyngdpunkten i strategin ligger på att förbättra genomförande och tillämpning av redan existerande regelverk och att antalet förslag till ny lagstiftning är relativt få. Svenskt Näringsliv anser att ledord för EU:s institutioner och medlemsstater i arbetet med att förbättra den inre marknaden måste vara genomförande, tillämpning och ändamålsenlig lagstiftning. Det är vad som krävs för att många hinder för den fria rörligheten ska försvinna.

I de fall ny lagstiftning anses nödvändig är det viktigt att arbetet följer den process för bättre lagstiftning som nu finns på EU-nivå. Svenskt Näringsliv ser också att processen kan förbättras genom att även Europaparlamentet och Rådet gör konsekvensanalyser av sina respektive omfattande ändringsförslag gällande EU-kommissionens lagstiftningsförslag samt att trepartsförhandlingar mellan institutionerna görs mer transparenta.

Trots att EU-kommissionen inleder strategin med att konstatera att globala värdekedjor skapar möjligheter, återkommer det här perspektivet sedan inte i några av de föreslagna åtgärderna. Svenskt Näringsliv anser att det är mycket viktigt vid beslut om ny lagstiftning att

den yttre dimensionen tas i beaktande och att EU:s regelverk i större utsträckning samordnas med den yttre handelspolitiken.

KOMMENTARER PÅ ÅTGÄRDSFÖRSLAGEN – rubricerade enligt strategidokumentet

2. ATT SKAPA MÖJLIGHETER FÖR KONSUMENTER OCH FÖRETAG

2.1 Att möjliggöra en balanserad utveckling för delningsekonomin

Svenskt Näringsliv anser att EU-kommissionens avsikt att kartlägga de regelverk som redan finns och se över hur de bör appliceras och eventuellt justeras för att även nya affärsmodeller som utvecklas med hjälp av digitala plattformar ska täckas är ett bra och pragmatiskt första steg. Förhastade regleringsåtgärder kan leda till orättvisa villkor och en splittrad marknad. Vi motsätter oss särregleringar och förespråkar ett regelverk som är principbaserat och teknikneutralt. Regelverken måste tillåta företag, oavsett affärsmodell, att leva upp till reglernas krav och syften.

Bland de regelverk som EU-kommissionen räknar upp som viktiga att ta i beaktande vad gäller delningsekonomin (tjänstedirektivet, e-handelsdirektivet samt europeisk konsumentlagstiftning) saknar vi EU:s konkurrenslagstiftning som ska säkerställa konkurrens på lika villkor. På alla lagstiftningsområden understryker Svenskt Näringsliv vikten av enhetlig tillämpning i medlemsstaterna samt att den globala aspekten och utvecklingen av delningsekonomin vägs in på ett tydligt sätt

2.2 Att hjälpa små och medelstora företag och nystartade företag att växa

EU-kommissionens beslut att inte presentera någon ny uppdaterad "Small Business Act" har gett upphov till blandade reaktioner bland små och medelstora företag (SME), särskilt med tanke på det arbete som lagts ner på att ta fram en sådan. Att EU-kommissionen istället avser att integrera SME-perspektivet i alla åtgärder som planeras på inre marknadsområdet gör att det blir mycket viktigt att principer som "tänk småskaligt först" respekteras när lagstiftning skrivs. Svenskt Näringsliv noterar att förutom i avsnittet om SME så är inte SME-perspektivet särskilt framträdande i strategin och efterfrågar därför ett klagörande från EU-kommissionen om hur SME-perspektivet ska integreras i de planerade åtgärderna.

Handlingsplan för mervärdesskatt

Mervärdesskatt är ett område med omfattande regelkrångel och resulterande extra kostnader för företag. EU behöver ett momssystem som är enkelt och effektivt och samtidigt flexibelt så att medlemsstater kan förenkla för företag på nationell nivå. Ett sådant momssystem skulle underlätta framförallt för små och medelstora företag, men även för större företag. När EU-kommissionen arbetar vidare med sin handlingsplan för mervärdesskatt är det flera områden som Svenskt Näringsliv vill att den tar i beaktande. Den handlingsplan som aviseras i inre marknadsstrategin måste samordnas med de åtgärder på mervärdesskatteområdet som föreslås i den digitala inre marknadsstrategin och med arbete inom ramen för Refit-programmet.

I första hand anser Svenskt Näringsliv att tolkning och tillämpning av momsregler i medlemsstaterna behöver bli mer likartad. Det skulle möjliggöra att komma till rätta med de praktiska problem som företag har att hantera till följd av de skillnader i tolkning och tillämpning som finns idag. För att ge ett exempel så är det idag tio medlemsstater som har momsbelagt tillfälliga internationella persontransporter med buss medan persontransporter med tåg och flyg inte är momsbelagda i EU. Alla tio har olika regler och administrativa rutiner

för hur företag ska registrera sig, dokumentera sina resor samt för hur företag ska kvitta in- och utgående moms. Det ger naturligtvis upphov till administrativa kostnader för berörda företag. Branschen efterfrågar att om registrering och inbetalning av moms på persontransporter ska göras måste det kunna skötas genom en gemensam kontaktpunkt.

Emellertid är Svenskt Näringsliv väl medvetet om de svårigheter som finns i att uppnå en mer harmoniserad tolkning av momsregler. Svenskt Näringsliv anser därför att en åtgärd, som borde vara lättare att vidta, måste vara att göra relevant, praktisk och helst webbaserad information tillgänglig för företag om hur momsregler tillämpas i medlemsstaterna. Informationen måste vara lättillgänglig och finnas på ett språk som de flesta företag förstår, företrädesvis engelska. Alternativt måste ett översättningsprogram finnas. Med sådan information kan företag förstå hur och när de ska registrera sig, hur rapportering sker, vilken dokumentation som krävs och vilka momssatser som gäller.

Svenskt Näringsliv efterfrågar även ytterligare förbättringar av registrerings- och betalningssystemet "mini-one-stop-shop", MOSS, som sedan 1 januari 2015 kan användas av företag för moms på försäljning av telekommunikations-, sändnings- och elektroniska tjänster B2C som ska betalas i den medlemsstat där kunden befinner sig. En förbättring skulle vara en gemensam gränsöverskridande omsättningströskel.

Svenskt Näringsliv välkomnar EU-kommissionens arbete med att bekämpa bedrägerier på momsområdet. Momsbedrägerier påverkar inte bara offentliga finanser negativt, det påverkar också företag som följer reglerna genom att de utsätts för snedvriden konkurrens från företag som inte följer reglerna. Emellertid anser Svenskt Näringsliv att bedrägerier bäst bekämpas genom närmare samarbete mellan skattemyndigheter i medlemsstaterna. Omfattande riskanalys, snabbt utbyte av information mellan myndigheterna och effektiv användning av informationen är avgörande.

Initiativ för att underlätta användningen av digital teknik under ett företags hela livscykel

Svenskt Näringsliv stödjer EU-kommissionens initiativ att underlätta företags användning av digital teknik, till exempel vid bildande och registrering av ett företag eller då företag ska lämna uppgifter till myndigheter. Konkreta åtgärder måste vara av skiftande karaktär och omfattning, beakta subsidiaritetsprincipen och vara flexibla så att inte redan genomförda framsteg i digitaliseringsvänliga medlemsstaters lagstiftning äventyras.

Lagstiftningsinitiativ om företagsinsolvens

Svenskt Näringsliv kan stödja ett sådant initiativ eftersom det ligger i linje med en grundläggande idé om att främja entreprenörskap och att ett affärsmässigt misslyckande inte ska förhindra en möjlighet till att på nytt starta kommersiell verksamhet. Dock anser Svenskt Näringsliv att ett sådant regelverk måste vara utformat så att det inte missbrukas. En sådan ny lagstiftning måste också bygga på enkla och stabila regler och får inte bli otydlig och svårtillämpad och riskera att upplevas som orättfärdig och slumpartad. Svenskt Näringsliv ser denna typ av regler som ett, i och för sig, välmotiverat, men litet undantag från allmänna principer om respekt för ingångna avtal och rätta fullgörandet av förpliktelser. Det är viktigt att se att mot en allmän förbättring av företagsklimatet står i de enskilda ärendena fordringsägare som faktiskt får sina fordringsrätter beskurna.

2.3 Att förverkliga en tjänstemarknad utan gränser

Tjänstesektorn står för en stor del av EU:s tillväxt och jobbskapande. Svenskt Näringsliv menar att en komplett och korrekt tillämpning av tjänstedirektivet skulle lösa många av de

problem som tjänsteföretag möter på den inre marknaden. Åtgärder som EU-kommissionen planerar att vidta på området bör vara sådana att de stödjer processen att uppnå komplett och korrekt tillämpning av direktivet.

EU-kommissionen har för avsikt att presentera ett lagstiftningsförslag för att införa ett "tjänstepass" för viktiga sektorer. Svenskt Näringsliv är av åsikten att EU-kommissionen istället och i första hand bör verka för att informationssystemet för den inre marknaden (IMI) används och att kontaktpunkterna för tjänsteleverantörer, "Points of Single Contact" (PSC), etableras och innehåller den information som de ska enligt tjänstedirektivet om vilka regler, lagar och förfaranden som gäller för tjänsteverksamhet samt möjligheter att sköta administrativa formaliteter. Svenskt Näringsliv efterfrågar att PSC bör utvidgas till att även omfatta information om handel med varor. Den information som finns måste vara tillgänglig både på det nationella språket/språken och på ett internationellt språk, företrädesvis engelska, och informationen måste vara densamma och av samma kvalitet oavsett språk. Om dessa reformer genomförs kommer förslaget om ett "tjänstepass" troligen att vara överflödigt.

Överhuvudtaget hindrar bristfällig information om vilka lagar och regler som gäller på den inre marknaden och i olika medlemsstater företag från att utnyttja de möjligheter som den inre marknaden ger. Eftersom antalet kontaktpunkter ökar, och flera olika kontaktpunkter kan vara relevanta för ett företags verksamhet, är det viktigt att de länkar till varandra. Det behövs alltså en central knutpunkt för kontaktpunkter. Till exempel skulle Ditt Europa eller EUGO eller den "Single Digital Gateway" som EU-kommissionen föreslår i den digitala inre marknadsstrategin kunna användas som sådan.

Det finns många exempel på där tillgänglig information skulle förenkla för företag att verka på den inre marknaden. Regler för livsmedelsförpackningar är ett område där det endast finns ett fåtal gemensamma EU-regler idag och de flesta regler är alltså nationella och skiljer sig stort åt sinsemellan. Det skulle förenkla för företag som vill sälja över gränserna på den inre marknaden om information fanns tillgänglig, på ett ställe, om vad som regleras och hur i varje medlemsstat.

Reglering av yrken

Svenskt Näringsliv anser att enklare och snabbare erkännande av yrkeskvalifikationer över gränserna och en minskning av antalet reglerade yrken inom EU behövs och är viktigt. Fri rörlighet av anställda personer är en förutsättning för att tjänsteleverantörer ska kunna erbjuda tjänster i andra medlemsländer och även kunna etablera sig enklare på andra ställen i EU än där företaget är baserat.

2.4 Att åtgärda begränsande bestämmelser i detaljhandelssektorn

Svenskt Näringsliv välkomnar att EU-kommissionen uppmärksammar de svårigheter som företag i detaljhandelssektorn möter när de vill etablera sig i olika medlemsstater. De problem som företag upplever har ofta att göra med medlemsstaternas tillämpning av etableringsfriheten och regionala och lokala bestämmelser som begränsar den. Ekonomisk behovsprövning vid etablering är ett exempel på praxis som Svenskt Näringslivs medlemmar uppger vara problematiskt och som måste motverkas.

Svenskt Näringsliv tycker att EU-kommissionens förslag att samla "best practice" för att stödja medlemsstaterna i arbetet med att uppnå väl fungerande och mindre störande regleringar för detaljhandelssektorn är bra. Vi efterfrågar även löpande bevakning från EU-

kommissionen av "best practices" så att dessa verkligen levererar önskade resultat samt information om vilken vägledning EU-kommissionen kommer att ge medlemsstater. Även vad gäller avsikten att ge vägledning till "EU-kommissionens prioriteringar för verkställighetsåtgärder i fråga om begränsningar i detaljhandelssektorn" behöver EU-kommissionen ge mer information om vad detta faktiskt betyder.

2.5 Att förebygga diskriminering av konsumenter och företagare

Svenskt Näringsliv ifrågasätter EU-kommissionens bedömning att det finns behov av ytterligare lagstiftningsåtgärder på det här området innan den lagstiftning som redan finns har genomförts fullt ut och utvärderats.

EU-kommissionen hävdar att konsumenter "alltför ofta" diskrimineras på grund av nationalitet eller bosättningsort. Svenskt Näringsliv efterfrågar en redovisning från EU-kommissionen av hur många fall det faktiskt rör sig om och en proportionalitetsbedömning av storleken på problemet som ska åtgärdas i relation till det ingrepp på marknaden som föreslås som lösning. Svenskt Näringsliv anser att bedömningen "alltför ofta" är en alldeles för svag grund för ett nytt lagstiftningsförslag.

Diskriminering på grund av nationalitet eller bosättningsland ska naturligtvis vara otillåtet; och är det redan enligt tjänstedirektivets artikel 20. Mer specifikt är det artikel 20.2 som täcker fall då diskriminerande behandling utförs av tjänsteleverantörer. Svenskt Näringsliv är av åsikten att EU-kommissionen i första hand bör arbeta för att säkerställa en enhetlig och balanserad tillämpning av artikel 20.2. Tillämpning av lagstiftningen får inte innebära en oproportionerlig inskränkning av näringsfriheten (fastställd i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna) eller principen om avtalsfrihet och bör bara tillämpas i fall då olika behandling inte kan motiveras av objektiva och affärsmässiga skäl, så som är angivet i riktlinjerna för tillämpning av artikel 20.2 (SWD(2012) 146 final).

I både inre marknadsstrategin och den digitala inre marknadsstrategin anger EU-kommissionen att den ska verka mot omotiverad diskriminerande behandling av köpare, eller geografisk blockering. Svenskt Näringsliv förutsätter att EU-kommissionen kommer att klargöra exakt vad den menar med omotiverad.

I riktlinjerna för tillämpning av artikel 20.2 konstateras att olika behandling inte är att likställa med diskriminering. I skäl 95 i tjänstedirektivet finns skrivningar om objektiva faktorer som kan motivera olika behandling vid tillhandahållande av tjänster, till exempel högre faktiska kostnader på grund av avstånd; tekniska detaljer i samband med tillhandahållandet; olika marknadsvillkor; säsongsmässig högre eller lägre efterfrågan; olika semesterperioder i medlemsstaterna; olika konkurrenters prissättning; större risktagande på grund av att bestämmelserna skiljer sig från dem i etableringsmedlemsstaten och avsaknad av nödvändiga immateriella rättigheter på ett visst territorium.

Listan är inte uttömmande men de faktorer som nämns finns bland de som Svenskt Näringslivs medlemmar uppger påverkar deras affärsstrategier. Intressant att notera är att dessa objektiva faktorer hänger samman med kvarvarande handelshinder och särregleringar på den inre marknaden. Svenskt Näringsliv anser därför att EU-kommissionen och medlemsstaterna i första hand bör lägga resurser på att ta bort det regelkrångel och hinder för den fria rörligheten efter vilka företag anpassar sina affärsstrategier och som ger upphov till olika behandling av konsumenter.

3. ATT UPPMUNTRA TILL MODERNISERING OCH INNOVATION

3.1 Att modernisera systemen för kvalitetsnormer

Svenskt Näringsliv anser att om det gemensamma initiativet om standardisering ska bli framgångsrikt ska bara mandaterat standardiseringsarbete omfattas. Mandaterade standarder måste alltid vara marknadsrelevanta och ha sin utgångspunkt i konsensus. Dessutom måste användandet av mandaterade standarder alltid vara frivilligt.

Vid utarbetande av policy om standarder måste samråd alltid ske med näringslivet och EU-kommissionen måste följa principen om regelförbättring vad gäller arbete med uppföljning av policy om standarder och mandaterat standardiseringsarbete. Vidare bör mandaterat standardiseringsarbete alltid ta det globala perspektivet i beaktande.

3.2 Mer öppen, effektiv och ansvarig offentlig upphandling

På området offentlig upphandling är Svenskt Näringsliv och dess medlemmar särskilt intresserade av genomförandet av de nya EU-reglerna till april 2016. EU-kommissionens förslag till åtgärder i strategin verkar rikta sig framförallt till förvaltningarna i medlemsstaterna. Svenskt Näringsliv tycker det är bra om EU-kommissionen kan bidra till att säkerställa att bättre information och data finns tillgänglig om storskaliga upphandlingar.

3.3 Befästa EU:s immaterialrättsliga regelverk

Vad gäller förslagen på immaterialrättsområdet stödjer Svenskt Näringsliv framtagandet av ett enhetligt intyg om tilläggsskydd. För att det ska bli ändamålsenligt bör arbetet med framtagandet ske i dialog med näringslivet. Undantag från patentskydd för forskningsändamål behöver utredas noggrant och närmas med försiktighet eftersom det finns en risk för snedvridning av marknaden.

Finansiellt och annat stöd från statligt håll till små och medelstora företag för deras arbete med immaterialrättstillgångar bör endast användas restriktivt, och då tidsbegränsat, med tydliga kriterier och med uppföljning och utvärdering, som utgår från additionalitets- och alternativkostnadsanalys. Sådant statligt stöd ska inte heller konkurrera ut privata aktörer som erbjuder den typen av tjänster, eller leda till att de myndigheter som ansvarar för stödet förlorar fokus på de mer renodlade myndighetsutövningssuppgifterna, till exempel granskning av ansökningar (om det handlar om patent- och varumärkesmyndigheter).

Svenskt Näringsliv anser att traditionell kunskap/know-how inte får användas som undantag från skydd för företagshemligheter. Vi motsätter oss även att utöka geografiska ursprungsbezeichnungar. Vad gäller tillsyn stödjer vi överlag en "följ-pengarna-strategi", men rättsväsendet och andra intressen får inte därmed ges carte blanche att vidta åtgärder mot aktörer som gör intrång i immateriella rättigheter på ett sätt som drabbar lagliga kommersiella aktörer i samma eller närliggande branscher.

4. FÖRSÄKRAN OM GENOMFÖRANDET

4.1 Uppfyllda krav och smart genomförande

Svenskt Näringsliv delar helt EU-kommissionens konstaterande att en väl fungerande inre marknad är beroende av att gemensam lagstiftning genomförs och tillämpas på ett mer harmoniserat sätt i medlemsstaterna. EU-kommissionen kan inte ensam "blåsa nytt liv" i den inre marknaden. Ett stort ansvar ligger på medlemsstaterna att hantera genomförande och tillämpning på ett sätt som värnar den fria rörligheten snarare än hindrar den.

Övervakning av lagstiftning om den inre marknaden

Svenskt Näringsliv välkomnar att EU-kommissionen avser att effektivisera processen kring överträdelseförfaranden och att på olika sätt arbeta närmare medlemsstaterna för att försäkra att gemensam lagstiftning genomförs och tillämpas och att nationell lagstiftning överensstämmer med EU-lagstiftning. Ett nytt dataanalysverktyg för övervakning av medlemsstaternas efterlevnad av inre marknadslagstiftning måste på ett adekvat sätt komplettera de verktyg som redan finns på plats och fungera så att det verkligen underlättar upptäckten av bristande efterlevnad inte endast "eventuellt underlättar" ("could help better detect non-compliance" i den engelska versionen av strategin).

Efterlevnad handlar också om hur olika tolkningen av EU-reglerna är mellan medlemsstaterna och det perspektivet måste fångas upp i EU-kommissionens arbete med övervakning. I det här sammanhanget vill Svenskt Näringsliv uppmärksamma problematiken som vi ser bland annat kring återkommunalisering/återmonopolisering på tjänsteområdet, till exempel vad gäller ansvar för avfallshantering. Det är ett exempel på hur reglerna om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse tolkas på nationell nivå samt hur etableringsfriheten och den fria rörligheten för tjänster påverkas. Risker är stora att medlemsstater tolkar reglerna på ett sätt som kan ge upphov till skapande av monopol som sätter en sund och effektiv konkurrens ur spel och detta är en utveckling som Svenskt Näringsliv anser att EU-kommissionen måste bevaka.

Ett marknadsinformationsverktyg för den inre marknaden

Svenskt Näringsliv ifrågasätter starkt ett nytt verktyg som skulle göra det möjligt för EU-kommissionen att inhämta information direkt från företag. Beskrivningen i strategin ger bilden av att EU-kommissionen avser att utöva tillsyn av företagens efterlevnad av EU-lagstiftning. EU-kommissionen behöver förklara hur det är tänkt att verktyget ska fungera och vilken rättslig grund som finns för det eftersom tillsyn, förutom på konkurrensområdet, sköts av nationella myndigheter.

REFIT

I flera avsnitt av strategidokumentet nämns att EU-kommissionen vill använda den nya Refit-plattformen för att identifiera regelkrångel och förenklingsmöjligheter. Svenskt Näringsliv är positiv till etablerandet av plattformen eftersom den blir ytterligare ett forum för samråd med intressenter och en ingång som näringslivet kan använda för att kommunicera förenklingsförslag till EU-kommissionen. Full transparens är grundläggande för att plattformen ska fungera effektivt och vi tycker att det är bra att EU-kommissionen förbundit sig att alltid svara på de förenklingsförslag som presenteras genom plattformen och motivera varför eller varför inte ett förslag kommer att tas vidare.

Svenskt Näringsliv och dess medlemmar har vid flera tillfällen och senast i oktober 2015, genom Näringslivets Regelnämnd, lämnat information och regelförenklingsförslag till EU-kommissionen inom ramen för Refit-programmet. Bland dessa förenklingsförslag finns många som har att göra med hinder på den inre marknaden och Svenskt Näringsliv hoppas nu att genom plattformen få återkoppling på förslagen. Några exempel är bussbranschens förslag att miljözonsregler harmoniseras till samma standard i alla medlemsstater och städer, att bussar bör undantas från vägskatteregler och trängselskatter eftersom de bör betraktas som kollektivt resande samt att tekniken harmoniseras så bussföretagen slipper ha flera olika dosor i bussen beroende på vilka länder de kör igenom.

Effektivisering av Solvit

Svenskt Näringsliv välkomnar även att EU-kommissionen har för avsikt att driva på effektiviseringen av Solvit och uppmärksamma ordentlig uppföljning av återkommande eller strukturella ärenden som inte kunnat lösas genom Solvit. Svenskt Näringsliv anser att det borde finnas möjlighet till förhandsavgörande från Solvit om handelshinder. Kravet på att företag måste visa upp en skriftlig anmärkning om överträdelse från en myndighet är problematiskt. Generellt behövs tydligare instruktioner gällande vilka uppgifter som krävs av företag i en Solvit-anmälan för att styrka att en handelshindrande regel tillämpas i en medlemsstat. Vidare behövs kortare och uttryckligen fastställda handläggningstider för Solvit-fall hos nationella myndigheter.

Transparens vid gold-plating

Något som Svenskt Näringsliv saknar i strategin är åtgärder för att följa förekomsten av så kallad gold-plating vid genomförande av EU-lagstiftning på nationell nivå. Även om medlemsstaterna har rätt att gå utöver miniminivån i EU-direktiv vid genomförande, leder bristande enhetlighet i genomförande i praktiken till en splittrad inre marknad. Svenskt Näringsliv efterfrågar transparens på området och att medlemsstaterna, i fall där gold-plating anses motiverat, redogör för varför och vilka effekter det får för berörda företag. En sådan redogörelse kan till exempel göras i en konsekvensanalys som upprättas vid genomförandet av EU-lagstiftning. Informationen kan sedan delas på EU-nivå. Svenskt Näringsliv hade hoppats på att den här aspekten skulle finnas med i det nya inter-institutionella avtalet, men tyvärr är de framförhandlade skrivningarna nu alltför svaga. Svenskt Näringsliv anser därför att frågan om transparens om gold-plating måste fortsätta diskuteras och system komma på plats för rapportering om förekomst av gold-plating.

4.2 Tjänstedirektivet ska ge bättre effekt genom nytt anmälningsförfarande

Svenskt Näringsliv delar EU-kommissionens åsikt att det nuvarande anmälningsförfarandet har många brister och behöver förbättras och stödjer därför EU-kommissionens förslag på området. Ett fungerande och transparent anmälningsförfarande som tillämpas av alla medlemsstater är mycket viktigt för att nationella särregleringar på tjänsteområdet ska kunna ifrågasättas och undvikas.

4.3 En stärkt inre marknad för varor

Ömsesidigt godkännande

Svenskt Näringsliv välkomnar att EU-kommissionen avser att vidta åtgärder för att förbättra tillämpningen av principen om ömsesidigt godkännande. En eventuell översyn av förordningen om ömsesidigt erkännande måste föregås av noggrann analys av utvärderingen som gjorts av tillämpningen av principen och samråd med intressenter. Vi stödjer målsättningen att överföra bevisbördan rörande om en produkt ska, eller inte ska, omfattas av principen om ömsesidigt erkännande från företagen till de nationella myndigheterna.

Svenskt Näringsliv anser det vara mycket viktigt att handelshinder som de nationella märkningskrav som drabbar företag i en rad medlemsstater uppmärksammas och motarbetas. Svenskt Näringsliv efterfrågar bland annat tydligare kriterier för obligatorisk märkning. Felaktig eller bristfällig harmonisering av produktmärkning innebär stora kostnader och ansevärd administrativ börda för berörda företag. EU-kommissionen borde överväga att som ett led i arbetet på det här området utveckla en databas med information om vilka märkningskrav för icke-livsmedelsprodukter som gäller på nationell nivå och om vilka EU-regler som finns.

Även på livsmedelsområdet finns det problem när det gäller ömsesidigt godkännande och nationella särregleringar. Svenskt Näringsliv menar att det återstår mycket att göra för att få den inre marknaden att fungera på det här området. EU-kommissionen behöver således också agera mot de krav på obligatorisk ursprungsmärkning av livsmedel som många medlemsstater inför. Även andra nationella märkningsregler försvårar handeln med livsmedel, till exempel olika slags hälsomärkningar. Olika punktskatter på vissa kategorier av livsmedel skapar också förvirring och försvårar för import från andra medlemsstater.

Att hålla olagliga produkter borta från marknaden

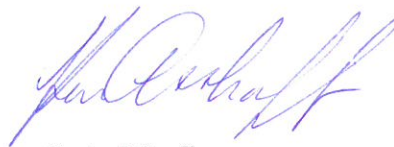
Svenskt Näringsliv efterfrågar mer information om hur åtgärdsförslagen gällande att hålla olagliga produkter borta från den inre marknaden förhåller sig till EU-kommissionens initiativ att uppdatera regelverket för allmän produktsäkerhet och att effektivisera marknadskontrollen som presenterades 2013. Vi välkomnade det initiativet men motsatte oss starkt de omotiverade kraven till obligatorisk ursprungsmärkning i förslaget till förordning om konsumentprodukters säkerhet. Sådana krav skulle enbart leda till ökade regelkostnader för företag utan att lösa de problem som behöver hanteras. Svenskt Näringsliv stödjer ett effektivt samarbete mellan EU-kommissionen och de nationella myndigheter som har ansvar för marknadskontroll. Vi är dock tveksamma till förslaget om ett system där företag registrerar sina produkter för att visa myndigheter att de är godkända i en medlemsstat eftersom ett sådant system lätt blir obligatoriskt i praktiken och marknadskontroll sker efter produkter som registrerats snarare än efter kontroll av samtliga produkter som finns på marknaden.

* * *

Svenskt Näringsliv och våra medlemmar kommer att fortsätta vara mycket aktiva i arbetet med att förbättra den inre marknaden och ser fram emot en nära dialog och konstruktivt samarbete med EU-kommissionen och även med regeringskansliet och berörda myndigheter på nationell nivå när åtgärderna i inre marknadsstrategin börjar konkretiseras.

Jens Hedström
Internationell chef Brysselkontoret

Karin Atthoff
Expert inre marknaden